

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 22. De mortificatione eiusdem quoad finem in cibo sumendo
propositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DE MORTIF. VOLVNT 469

stigi peccata vobis vindicantis esse effectus, vt temperantia leges deinceps sedulo custodiamus.

CAPVT XXII.

De mortificando gustatu. ratione finis in vobis sumendis proposito.

QVAMVIS arduum, magnæq; virtutis sit, gustandi sensum coercere circa ciborū qualitatē, quantitatēque, de qua haecenus egimus: tamen difficilius, laudabilisq; est eundem mortificare quoad finem, qui in sumendo cibo nobis debet esse propositus. Quidā nullū alium finē sibi praestitutum habent, quā molestiam famis depellere, qui virtutis finis nō est. Alij ipsam ciborum delectationem, & hic finis vitiosus est. nam auctor naturæ Deus non comestitionem dicitur ad delectationem, sed dicitur ad delectationem ciborū ad comestitionem. Alij cum dicto fine, volunt videri potentes & magnifici, & idcirco mensas varijs, pretiosisq; dapibus instruant, quā finis omnino vanus est & perniciosus. *Haec omnis appetitus inordinatio*

nes debet seruus Dei mortificare, pro-
ponendo finem aliquem honestum
vt quod Deus velit nos cibum sumere,
vitz conseruanda, virium que conser-
uandarum causa, quò rectius cultus
vino, alijs que muneribus præstitis
deinceps vacemus. Finis quoque vir-
tuti affinis est, comedere ad succurren-
dum necessitati naturali, in quam De-
us nos immisit. S. BASIL. VS. Sic
vitiū gulæ non tam se prodece
duliorum copia, quàm in eorum
perpauca sint, lauitia & delictis. Ac
clarans, quis finis comedenti præfari
esse debeat. In manducando vel
manducando, inquit, non comedit
virtus, sed in intentione, quam in
ciborum vsurpamus. nam ex
corporalia, cum ex se adiphora
nec bona, nec mala, appositione
boni vel mali in virtutum ordi-
transeunt vel vitiorum. Sic ille. S. A-
GV. TINVS cer. è ca li. us se edolium
retur, ad aimenta accedendum, si
ad medicamenta, que non ad volu-
tatem, sed ad remedium infirmo-
sumuntur.

V A R Y M quia contingit, vt seruus

*Lib. de ab-
dic. Et, de
vera
virgin.*

*lib. 10. con-
fess. c. 13.*

DE MORTIF. VOLVNT. 467

dei quidem ad mensam accedat, tanquam ad medicinam sumendam, postea tamen ciborum suavitate peccatus in transversum se rapi sinat, monet B. GREGORIUS. *Sciendum*, inquit, est, quia sic voluptas sub necessitate se palliat, ut vix eam perfectus quisque decernat. Nam solui de itum necessitas petit voluptas explere desiderium appetit, & tan. gula securus in praerapit, quando sub honesto nomine necessitatis explenda se contegit. Sa pe autem in ipsa edendi via furtive adiuta voluptas subsequitur: nonnunquam impudenter libera etiam praere conatur. Facile autem est deprehendere cum voluptas eius necessitatem praevenerit, sed valde est difficile discernere, cum in ipso eum necessario se occulta subiungit. S. Augustinus palam fatetur, se postquam cultui divino se dedit, aliquoties haec tentatione in fraudem inductum. Cum salus, inquit, sit causa edendi & bibendi, adiungit se tanquam dissoluta periculosa iucunditas, & plerumque praere conatur, ut eum causa fiat, quod salutis causa me facere, vel dico, nol volo.

lib. 30. mor.
c. 28.

Loco cit.

X 7 HINC

Hinc sequitur ad mortificandum gustus appetitum, non satis esse, in initio bonus finis seruo Dei mandatu- turo sit propositus, sed opus habet vigilantia, ne ciborum illecebra à ser- po suo distrahatur. Neque id eodem mus, ut velimus nullam debere esse cibo oblectationem, nam cum cum semper coniuncta naturaliter est qua voluptas; sed id tantum concupis- mus, non esse oblectationem in con- querendam tanquam finem, sed im- plectendam tantum quatenus tenet necessitati. Quamquam seruus Dei ha- datissime faciet, si toto pectore delecta- tet, si possibile foret, omnem delecta- tionem abesse à cibo; quò enim lon- gius id desiderauerit, hoc longius in- dio gula recesserit.

ALIA inordinatio gustus est, quò- dius in hiare cibis, quò mortificatio ut superiores, adhibita moderatione huiusmodi: ut nemo, licet inedia m- geatur & fame, sinat sibi imperare ab illo, alioquin magno desiderio & d- leritate inuolabit in edulis; sed hoc sibi in ieiunio, & paulatim in sumendo cibo pergat, ac si nulla fame magna m-

mularetur. Dicit enim S. Augustinus: *Quest. in eo maxime hominis virtutem probari, quod dum oportet & convenit, potest animo sereno & tranquillo famem tolerare.* Divina quoque scriptura idem documentum tradit. *Noli avidus esse, inquit, in omni epulatione. Et non te effundas super omnem escam.* Ex multis enim estis vis infirmis, et aviditas appropinquabit tibi, ad choleram, propter crapulam multi obierunt, qui autem abstinens est, adijcet vitam.

Quest. Evang. 14.

Eccl. 34.

Hæ sunt præcipuæ sensus gustus inordinationes à nobis mortificandæ, ac sanè diligentissimi esse debemus in cohibendo hoc appetitu, cum quotquot Deo servitute volunt, primum certamen inire debeant cum gula, ac temperantie freno eam rationi subicere. In quo certamine si quis victoriã non seferat, agere referet in cæterorum vitiorum & perturbationum conflictu, quæ admodum bene animadvertit *CASSI*

Lib. 3. c. 17.

Impossibile est, inquit, saturum vitæ pugnas interioris hominis experiri. nec bellis robustioribus attentari dignum est eum, qui potest deijci leviore conflictu. Prima ergo nobis calcanda est gula cœcipientia, & eorum extenuanda mens

non

non solum ieiunijs, verum etiam cogitationibus, lectione quoque, & crebra contemplatione cordis, &c. donec ipsius cibi rationem non tam iucunditati conuenientem quam oneris vice sibi imposuerit noscat. Hec Cassianus ex communione Patrum sententia recitat. Vnde cogitamus, quam necessaria sit membrorum appetitus ciborum; nam si hoc non compulerimus, haud facile iugamus nobis alias affectiones & meditationes magis occultas, nec castitatis, patientiae, puritatis cordis consequemur.

CERTE qui ab hoc appetitu seculi patitur, seivusque gulæ efficitur, sed etiam seruituti luxuriæ, aliorumque scelerum, quæ ex illa ceu fonte exsurgunt, subicitur. Necessarium est, inquit S. BASILIUS, ut ventre cibi oppletis, membra pravis compungantur humoribus luxuriæ famulantibus, hominemque ad hæc dissimulata que extimulantibus, quare prima perantiam expugnato, omnium peccatorum voluptatum fontes exarecent. Hæc autem necessitas contra gulam

*De vera
virgin.*

TATV
etiam
a com
ius cib
ari cons
si am
ommu
Vnde
t mor
am si
d facile
trones
nec Cal
dis vir

DE MORTIF. VOLVNT. 470

dimicandi, hoc maior existit, vt, si si-
nat se ab eo turpiter superari, nulla
spes reliqua sit alia vitia vel impugnan-
di vel expugnandi, aut certe difficilli-
ma, quemadmodum experientia ipsa
idem sanctus se didicisse alibi confir-
mat. Si gula, inquiens, vitium in cor-
de tuo dominatum fuerit, sy' uam
quandam sordium in sensibus tuis dis-
seminabit, animamque tuam in fera-
rum domicilium conuertet: experien-
tia enim cognoui in multis, qui in a-
lia peccata lapsi essent, resipuisse; nul-
lum vero vidi ad saniozem mentem
redisse, qui vitio gulæ se deditisset,
aut secreto, aut alieno tempore, aut lo-
coparum congruenti voluptatem ex-
sumptione cibi sumendo: imò quot-
quot tales noui, tandem à seruorum
Dei cætu, in quo erant, turpiter se sepa-
raverunt, & vinculo societatis tam san-
ctæ rupto in scelerum omnium vora-
ginem præcipites egerunt. Quod si
quidam remanserunt, tamen, licet in-
ter seruos Dei abditæ, mancipia diabo-
li facti sunt, obstinati, clamosi, curiosi,
queruli, commodorum appetentes,
vix honesti inimici, ac denique ha-

De abditæ.

▷ ◁ ◁

bitu quidem externo quasi serui Deo
sed verè filij perditionis. Hæc Basilii

CAPVT. XXIII.

*Quibus medijs mortificanda
inordinatio gu-
stus.*

MEDIA, quibus seruus Dei
debet ad mortificandam
suum gustus, hæc sunt. Vt
mensam adit cibum sumpturus,
ad Deum attollat, imbecillitatem
suam coram Domino fateatur, et
mo dicens, Domine in me virtus
la est vincendi immoderationem
stus; large te mihi illam, ut serui-
lum vincere, tuæq; voluntati sub-
te possim. Tum considerando licet
habere cibo ad vitam sustentandam
& Deo seruiendum, illum que sine
cibo Deum præstituisse, voluntatem
inclinat ad appetendum cibum
huc finē, vel aliū honestū, & sanctū,
non propter aliū. Deinde toto me-
pore mentē occupet in pia aliqua
templatione, semper imperando
& mentem crebro ad Deū attollendo.
Aliud medium est, non satis